

Розробник:

Бородай А.С., к. арх., доцент каф. АтаІВ

(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри архітектури та інженерних вишукувань	протокол від ____ 4 червня 2025 року ____ №_14	
	Завідувач кафедри _____	Бородай Д.С.

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ **Артем БОРОДАЙ**Декан факультету, де реалізується освітня програма _____ **Олександр СОЛАРЬОВ**

Рецензія на робочу програму надана _____

=====

Методист відділу якості освіти,

ліцензування та акредитації _____ (_____)

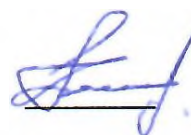
Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 2025 р.

Розробник:

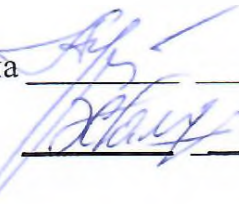

Бородай А.С., к. арх., доцент каф. АтаІВ

(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри архітектури та інженерних вишукувань	протокол від ____4 червня 2025 року____ №_14
	Завідувач кафедри Бородай Д.С.

Погоджено:

Гарант освітньої програми Артем БОРОДАЙДекан факультету, де реалізується освітня програма Олександр СОЛАРЬОВРецензія на робочу програму надана

Чередишеско О.М.

 Галушка С.А.Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(Надія Іванівна)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 01.07. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Сучасні проблеми архітектури і містобудування		
2.	Факультет/кафедра	Факультет будівництва та транспорту / кафедра архітектури та інженерних вишукувань		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	Освітньо-професійна програма «Архітектура та містобудування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю G 17 «Архітектура та містобудування» кваліфікація: магістр з архітектури.		
6.	Рівень НРК	7 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	2 семестр, 15 тижнів		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні / семінарські	
		30	30	90
10.	Мова навчання	Українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к. арх. Бородай Артем Сергійович		
11.1	Контактна інформація	кабінет 431е; т. +380996447904		
12.	Загальний опис освітнього компонента	ОК «Сучасні проблеми архітектури і містобудування» є складовою підготовки магістра архітектора. Під час вивчення ОК студент отримає знання про сучасні тенденції, напрями, стилі, проблеми в сфері архітектури і містобудування, вчиться критично аналізувати архітектурно-містобудівну діяльність, самостійно знаходити та аналізувати проблемні питання архітектурно-містобудівного характеру на сьогоднішній день, виявляти позитивні впливи та негативні наслідки діяльності людини при будівництві та розвитку міст, будівель, споруд, їх комплексів та інших об'єктів архітектури і містобудування.		
13.	Мета освітнього компонента	Підвищення рівня теоретичної і фахової підготовки студентів у галузі досліджень проблем розвитку сучасної теорії архітектури та містобудування.		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Для успішного освоєння ОК необхідно знати про основні проблеми сучасної архітектури і містобудування. Також розвинути уміння проведення їх критичного аналізу та їх вирішенню. 1. Освітній компонент базується на знаннях з таких освітніх компонентів як: Методика наукових досліджень в галузі архітектури та містобудування, Законодавство в архітектурі та основи		

		проектної справи, Архітектурне проектування та благоустрій багатофункціональних комплексів, Інноваційні конструктивні рішення та матеріали, Енергоефективні рішення та основи архітектурної екології. 2. Освітній компонент є основою для таких освітніх компонентів як: Проектування та реконструкція об'єктів архітектури та містобудування, Комплексне архітектурно-дослідне проектування, Проектно-дослідна та передатестаційна практика.
15.	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності. Порушенням академічної доброчесності при вивченні ОК «Сучасні проблеми архітектури і містобудування» вважаються : академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, видавання чимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0 , повторне виконання завдання. Академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання повторне виконання не самостійно виконаної роботи; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю
16.	Ключові слова	Урбанізація, сталий розвиток, екологія, щільність, мобільність, реновація, інтеграція, інфраструктура.
17.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5161

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Як оцінюється ДРН
ДРН 1. Виявляти та самостійно проводити критичний аналіз проблемних питань у сфері архітектури та містобудування.	Практична робота (семінар), контрольна робота, екзамен
ДРН 2. Знати сучасні тенденції розвитку архітектури та містобудування, новітні прийоми, засоби та рішення в сфері архітектурного проектування	Практична робота (семінар), контрольна робота, екзамен
ДРН 3. Орієнтуватися в сучасних напрямках та стилях архітектури в країнах світу, вміти їх відрізнити та відображати.	Практична робота (семінар), контрольна робота, екзамен
ДРН 4. Знати та застосовувати в процесі архітектурно-містобудівної діяльності енергоефективні та інші інноваційні рішення з урахуванням сталого розвитку екосистем.	Практична робота (семінар), контрольна робота, екзамен

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. SMART CITY» – СКЛАДНА ПІДСИСТЕМА В СКЛАДНІЙ СИСТЕМІ МІСТА 1. Загальні положення та історичні передумови формування ідеї «смарт-міст». 2. Ключові аспекти «розумного-міста» 3. Світові приклади існуючих «розумних міст»	2	2	-	6	1,3-8
Тема 2. БІОКЛІМАТИЧНА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНА АРХІТЕКТУРА. ПРИНЦИПИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ 1. Загальні положення 2. Історія розвитку біокліматичної енергоефективної архітектури. 3. Основні фактори, що впливають на формоутворення біокліматичних будівель 4. Принципи і сучасні приклади біокліматичної енергоефективної архітектури 5. Перспективи розвитку біокліматичної енергоефективної архітектури	2	2	-	6	1,3,4,6-9
Тема 3. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ПІШОХІДНО-ПРОГУЛЯНКОВИХ ПРОСТОРІВ МІСТ 1. Формування єдиної безперервної системи пішохідних-прогулянкових просторів міст. Поняття walkablecity 2. Принципи проектування пішохідного міста 3. Вимоги до проектування тротуарів пішохідних зон 4. Особливості дизайну пішохідних просторів 5. Принципи вуличного дизайну	2	2	-	6	1-3,6-8,11
Тема 4. СУЧАСНІ СТИЛІ В АРХІТЕКТУРІ XX-XXI СТОЛІТЬ 1. Загальна характеристика стилістики сучасної архітектури 2. Модернізм і постмодернізм та їх течії 3. Мінімалізм і деконструктивізм 4. Метаболізм, хай-тек, кітч і блоб	2	2	-	6	1,3-8,9,10
Тема 5. АВТЕНТИЧНІСТЬ У СУЧАСНОМУ МІТОБУДУВАННІ ТА АРХІТЕКТУРІ 1. Поняття терміну «автентичність».	2	2	-	6	1-4,5-8,11

Загальні положення 2. Проблема охорони пам'яток архітектури в Україні 3. Світова хронологія розвитку питань автентичності та охорони пам'яток архітектури 4. Сутність автентичності та структура аналізу пам'яток архітектури					
Тема 6. СУЧАСНА МОБІЛЬНА АРХІТЕКТУРА 1. Поняття мобільності і мобільної архітектури 2. Причини створення об'єктів мобільної архітектури 3. Види і приклади мобільного житла	2	2	-	6	2-8
Тема 7. РЕАБІЛІТАЦІЯ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАСОБАМИ СТРІТ-АРТУ 1. Загальні положення 2. Сучасні методи естетизації оточуючого середовища за допомогою методів стріт-арту. Світові представники і приклади стріт-арту. 3. Класифікація напрямів муралізму на фасадах	2	2	-	6	1,3,5-8
Тема 8. ПРОБЛЕМИ ВИСОТНОГО БУДІВНИЦТВА В ІСТОРИЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ МІСТ 1. Загальна характеристика проблеми та приклади хаотичної забудови 2. Проблеми викидів CO ₂ при висотному будівництві 3. Проблеми хаотичної висотної забудови у м. Київ 4. Варіанти вирішення проблем хаотичної висотної забудови.	2	2	-	6	1,4,9,11
Тема 9. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕКОНСТРУКЦІІ ТИПОВОГО ЖИТЛА 1. Передумови масового типового житлового будівництва 2. Недоліки і переваги житлових будинків типової забудови в Україні. 3. Прийоми реконструкції типових житлових будинків 4. Приклади реконструкції типової забудови у Європі.	2	2	-	6	1,3,5,7, 10
Тема 10. ЕКОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ 1. Загальні положення 2. Основні аспекти екологічної стійкості 3. Фактори, що впливають на екологічну стійкість 4. Методи та засоби збереження та підвищення екологічної стійкості 5. Створення та охорона природних заповідників та національних парків в архітектурі	2	2	-	6	2,5,8,9

6. Висновки					
Тема 11. СОЦІАЛЬНА ІНКЛЮЗІЯ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА, ВКЛЮЧАЮЧИ МАЛОМОБІЛЬНІ ГРУПИ НАСЕЛЕННЯ 1. Аналіз проблеми інвалідності 2. Класифікація елементів організації безбар'єрного простору для маломобільних груп населення. 3. Існуючий стан створення безбар'єрного середовища в Україні	2	2	-	6	1-4,7,8
Тема 12. ПРОБЛЕМАТИКА ПЕРЕНАСИЧЕНОСТІ МІСТ ТРАНСПОРТОМ 1. Загальні положення. Актуальність проблеми: ріст урбанізації та транспортне навантаження. 2. Причини перенасиченості міст транспортом 3. Наслідки перенасиченості транспорту 4. Світовий досвід вирішення проблеми 5. Перспективи та висновки	2	2	-	6	1-4,7,8
Тема 13. МОДУЛЬНІ БУДИНКИ – АЛЬТЕРНАТИВНЕ СУЧАСНЕ ЖИТЛО 1. Загальні положення 2. Переваги та недоліки модульних будинків 3. Вартість модульного житла 4. Модульні містечка в Україні	2	2	-	6	3,5,10
Тема 14. ЗАХИСНІ СПОРУДИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ 1. Загальні положення, передумови та необхідність у створенні захисних споруд цивільного захисту 2. Види та класифікація захисних споруд цивільного захисту 3. Основні вимоги до захисних споруд цивільного захисту 4. Об'ємно-планувальні рішення захисних споруд	2	2	-	6	2-4,11
ЛЕКЦІЯ 15. ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ АРХІТЕКТУРНО-БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ 1. Основні проблеми, що виникли в архітектурно-будівельній галузі в період військової агресії в Україні 2. Напрямки розвитку галузі архітектури і будівництва під час воєнного стану 3. Перспективи розвитку архітектури, містобудування і будівельної галузі в часи післявоєнного відновлення	2	2	-	6	1,4,7,8
Всього	30	30	-	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1.	Пояснення, лекція, робота з навчальними посібниками і підручниками, демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, видача завдання та контроль виконання практичної роботи (семінарського заняття), спільне обговорення проблемних питань	16	Використання конспектів лекцій, методичних рекомендацій, літературних джерел, інформації з мережі Інтернет за допомогою технічних засобів. Виконання індивідуальних практично-аналітичних і самостійних завдань, підготовка до виступів на семінарі, підготовка реферату.	24
ДРН 2.	Пояснення, лекція, робота з навчальними посібниками і підручниками, демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, видача завдання та контроль виконання практичної роботи (семінарського заняття), спільне обговорення проблемних питань	16	Використання конспектів лекцій, методичних рекомендацій, літературних джерел, інформації з мережі Інтернет за допомогою технічних засобів. Виконання індивідуальних практично-аналітичних і самостійних завдань, підготовка до виступів на семінарі, підготовка реферату.	22
ДРН 3.	Пояснення, лекція, робота з навчальними посібниками і підручниками, демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, видача завдання та контроль виконання практичної роботи (семінарського заняття), спільне обговорення проблемних питань	14	Використання конспектів лекцій, методичних рекомендацій, літературних джерел, інформації з мережі Інтернет за допомогою технічних засобів. Виконання індивідуальних практично-аналітичних і самостійних завдань, підготовка до виступів на семінарі, підготовка реферату.	22
ДРН 4.	Пояснення, лекція, робота з навчальними посібниками і підручниками, демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, видача завдання та контроль виконання практичної роботи (семінарського заняття), спільне обговорення проблемних питань	14	Використання конспектів лекцій, методичних рекомендацій, літературних джерел, інформації з мережі Інтернет за допомогою технічних засобів. Виконання індивідуальних практично-аналітичних і самостійних завдань, підготовка до виступів на семінарі, підготовка реферату.	22

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Участь та активність на практично-семінарських заняттях (доповіді, виступи, доповнення)	30 балів/ 30%	Кожне практичне заняття

2	Виконання реферату	30 балів/ 30 %	13-14 тиждень
3	Проміжна тестова контрольна робота (тест множинного вибору)	15 балів/ 15%	7-8 тиждень
4	Залікова контрольна робота	30 балів/ 30%	По завершенні ОК

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Практично-семінарські заняття	<10 балів	10-18 балів	18-24 балів	25-30 балів
	Повна пасивність на практично-семінарських заняттях, відсутність доповіді	Пасивна участь у практично-семінарських заняттях, доповідь на достатньо низькому або посередньому рівні	Достатньо активна участь у практично-семінарських заняттях, підготовка та виступ з доповіддю на гарному рівні	Активна участь у практично-семінарських заняттях, підготовка та виступ з доповіддю на високому рівні
Виконання реферату	<10 балів	10-18 балів	18-24 балів	25-30 балів
	Реферат виконано менше необхідного обсягу на низькому рівні	Реферат виконано на достатньому рівні	Реферат виконано на достатньо гарному рівні з ілюстраціями	Реферат виконано на високому рівні з гарними ілюстраціями
Проміжна тестова контрольна робота	<7 балів	7-9 балів	10-13 балів	14-15 балів
	Більшість відповідей невірні	Більше половини відповідей на запитання вірні	Більшість відповідей на запитання вірні	Всі або майже всі відповіді на запитання вірні
Залікова контрольна робота	<15 балів	16-20 балів	21-25 балів	26-30 балів
	Відповіді на питання не відповідають поставленим завданням	Відповіді на запитання в цілому відповідають поставленим задачам, але достатньо умовні	Відповіді на запитання в цілому відповідають поставленим задачам з незначними помилками	Відповіді на запитання повністю відповідають поставленим задачам

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	кожен тиждень
2.	Письмове тренувальне тестування перед проміжною контрольною роботою	6 тиждень
3.	Усний зворотний зв'язок перед заліковою контрольною роботою	14 тиждень

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники посібник

- 1.Борисенко О. С. Стріт-арт у місті як засіб перетворення депресивного середовища // Архітектурний вісник КНУБА. – 2020. – № 17. – С. 99–104.
- 2.Гончарова М. В. Екологічна стійкість архітектури як чинник сталого розвитку міського середовища // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – 2021. – № 62. – С. 49–55.
- 3.Дяченко Л. О. Доступність архітектурного середовища як передумова соціальної інклюзії // Архітектурний вісник КНУБА. – 2021. – № 19. – С. 66–71.
- 4.Ільїн В. В., Тимошенко С. С. Сучасні підходи до проектування захисних споруд подвійного призначення // Містобудування та територіальне планування. – 2021. – Вип. 79. – С. 120–126.

5. Кислова О. О. Архітектурні особливості проєктування модульних житлових будинків в умовах урбанізації // Містобудування та територіальне планування. – 2020. – Вип. 77. – С. 96–101.

6.1.2. Методичне забезпечення

6. Сучасні проблеми архітектури та містобудування: курс лекцій для здобувачів й курсу освітньої програми G17 «Архітектура та містобудування» денної форми здобуття вищої освіти ступеня «магістр» / укл.: А.С. Бородай. - Суми, 2025 – 128 с.
7. Височин І.А. Сучасні проблеми архітектури та містобудування. Методичні вказівки щодо виконання практичних занять для студ. 2м курсу денної форми навчання спец. 191 «Архітектура та містобудування». – Суми: СНАУ, 2020 р. – 16 с.
8. Височин І.А. Сучасні проблеми архітектури та містобудування. Методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи студентів з вивчення лекцій, для студентів 2м курсу денної форми навчання спец. 191 «Архітектура та містобудування». – Суми: СНАУ, 2019. – 63 с.

6.2. Додаткові джерела

9. Височин І.А., Андрух С.Л., Бородай С.П., Бородай А.С., Бородай Д.С., Галушка С.А. Проблема просторового буття мешканця мегаполіса. Науковий вісник будівництва. Харків, ХНУБА №3, 2020. – С. 62-71
10. Бородай Д.С., Бородай А.С., Бородай С.П., Бородай Я.О. Архітектурно-планувальні тенденції формування рекреаційних комплексів в позаміських зо-нах на прикладі Сумської області. Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник / Головн. ред. М.М. Дьомін. – К., КНУБА, 2021. – Вип. 76. – С. 28-36.
11. Borodai A .S., Borodai D .S., Borodai S.P. Environmental technologies in modern national architecture of Ukraine. The International Scientific Periodical Journal «Modern engineering and innovative technologies». Issue 26, Part 2. - Karlsruhe, Germany – P. 26- 31.